

Till Dalavind - remissvar samråd Orsa norr

Naturskyddsföreningen i Orsa säger nej till den storskaliga vindkraftsutbyggnad som Dalavind och dess delägare samt Orsa besparingsskog vill genomföra. Orsa är en liten kommun där turism och natur- och friluftsliv av olika slag är hörnpelare i landsbygdsekonomin. Många har bosatt sig i Orsa eftersom de älskar naturen. Att ställa upp cirka 100 vindkraftverk inom en begränsad yta kommer att påverka såväl människor som andra djur och fåglar negativt och även lägga en bullermatta över stora delar av landskapet.

Skogslandskapet är på väg att förvandlas till ett totalexploaterat industrilandskap där råvaror och vinster är det enda som betyder något.

Redan idag har vi ett storskaligt skogsbruk som skövlar skog och tar för lite hänsyn. Detta tillsammans med 100 vindkraftverk kommer att resultera i ett landskap som få människor vill vistas i.

Av denna anledning säger vi bestämt nej till exploatering vid naturreservat som **Österåberget** och **Koppången**. Koppången finns med på nationalparksplanen och är Orsas största naturklenod, älskad av folket i Orsa och besökande turister, inte minst under vinterhalvåret. Myrarna är bland de finaste i Europa. Hur kan man bara ha fräckheten att lägga fram ett förslag till vindkraftspark intill det området?

Gällsjöberget-Jordikamäki är ett ännu till stora delar oexploaterat naturlandskap med intakta naturskogar/kontinuitetsskogar av betydande ålder och många flerhundraåriga träd. Den skogliga kontinuiteten är obruten, förutom i de delar som exploaterats genom kalhuggning. Landskapet som helhet är fortfarande ganska intakt med skog och myr. Att bryta in söndertrasande breda vägar i detta område innebär rena dödsstöten. Ingreppen är irreversibla.

Naturskyddsföreningens skogsgrupp protesterade kraftfullt när Orsa besparingsskog ville dra in en väg i området vid Gällsjöberget 2020. Vi begärde av Länsstyrelsen att området skulle skyddas som reservat. Besparingsskogen struntade i detta och bröt omedelbart in vägen. Skogsstyrelsen gjorde inget för att stoppa upphuggningen av väggatan. Det är samma gamla vanliga hänsynslösa skogsbruksmetoder som tillämpas. Det finns många fler värden i skogen än virke och det finns andra metoder för skogsbruk än dagens storskaliga och brutala operationer. Enligt Skogsstyrelsens uppföljning av Miljömålet Levande skogar i mars 2021 är storskaligt skogsbruk i kontinuitetsskogar det största problemet för våra rödlistade arter och den biologiska mångfald som är grunden för fungerande ekosystem.

Vilka planer besparingsskogen har för Gällsjöberget är lätt att förstå, men Länsstyrelsen anser precis som Naturskyddsföreningen att området är värt att skyddas som reservat. Tyvärr saknar myndigheten pengar till detta i dagsläget på grund av att politikerna ger för lite pengar till skydd av natur i Sverige.

Till detta kommer att området ligger i södra och mellersta Sveriges största väglösa vildmarksområde med naturreservat och skyddsvärda områden som väntar på att bli reservat eller skyddas på annat sätt. Det är ett unikt område med få vägar och förvånansvärt lite av övrig infrastruktur. Detta faktum kan inte nog understrykas. I en mycket nära framtid, när landskapet i övrigt mest kommer att bestå av trädodlingar med minimal naturhänsyn plus vindkraftsparker, kommer denna vildmark att vara guld värd. Vi måste slå vakt om detta vildmarksområde och de kvarvarande kontinuitetsskogarna. Det är alarmerande att skogsbruket fortsätter att kalhugga sådana skogar vid Gällsjöberget, Torråsen, söder om Tjåberget vid Äggfloten, längs Unnån osv. Det är dags för

skogsbruket att tänka om. Kontinuitetsskogarna och intakta landskap måste skyddas i en tid då drygt 96 procent av Dalarnas produktiva skog nedan fjällgränsen saknar formellt skydd (i Orsa är drygt 4 procent formellt skyddat och i Sverige 3,7 procent). Att i det läget påbörja storskalig vindkraftsexploatering i detta område kan inte accepteras.

Området vi talar om sträcker sig i Dalarna från Koppången-Österåberget-Korpimäki-Tjäberget-Gällsjöberget-Eberget-Rövarberget till Norra Mora vildmark och Älvdalens skjutfält. Det är en framtidsresurs som inte får förödhas i föga genomtänkta vindkraftsatsningar!

Den vindkraftspark som föreslås kommer att slå sönder det här landskapet och innebär dessutom hög risk för fortsatt exploatering av gynnsamma vindlägen för vindkraft i denna del av Dalarna. Det får inte ske!

Mer bakgrundsinformation

<https://www.rattvik.se/download/18.4b6eede31520c6a5556b853/1481707033089/webb-borderline.compressed.pdf>

Orsa ska naturligtvis som alla andra ta sitt ansvar för elproduktionen i landet, men inte i denna omfattning. Vi har redan vindkraft och ett storskaligt exploaterande skogsbruk (som levererar bioenergi) som allt fler med rätta protesterar emot ur både natur- och klimatsynpunkt. De vuxna naturskogarna utgör också en betydande kolsänka. Dessutom är Oreälven exploaterad och utbyggd. Det är frågan om ren rovdrift på naturtillgångarna i Orsa. Nu kan inte dammarna i Oreälven göras ojordade, men vindkraftsparker med så mycket som 100 snurror behöver inte byggas.

Vad är det för landskap vi vill leva och bo i?

Skärmdump/satellitbild från hitta.se med Tackåsen i mitten. Ett exempel på fullständigt oansvarigt och storskaligt skogsbruk. Stora hyggen och ungsogor överallt. Öster om området på bilden i Ore/norra Rättvik och mot Hälsingland ska mer än 100 snurror byggas. Totalt mer än 200 snurror på en begränsad yta.

Synpunkter på övriga vindkraftsparker återkommer vi till. Naturskyddsforeningen har försökt få del av de inventeringar och artlistor som gjorts i de områden som ska exploateras men förvägrats att se dem. Bristen på transparens från Dalavind och ingående delägare är oroväckande. Varför inte lägga alla kort på bordet och vara helt öppna redan från start?

Om vindkraftsutbyggnad sker kommer vi att kräva kompensation i form av fler skyddade skogar. Vi har en lång lista på objekt som riskerar att avverkas kommande år (se några exempel i fotnoten).

Vi är också kritiska till att Skogsstyrelsen som är ansvarig för Miljömålet Levande skogar tillåter skogsbilvägar som vid Gällsjöberget och Äggfloten samt avverkningar med undermåliga kantzoner längs Unnån. Samtidigt som detta sker inventerar Skogsstyrelsen åt Dalavind och där inventeringsmaterialet hemlighålls. Liknande inventeringar som också är hemliga har Skogsstyrelsen gjort åt Sveaskog i Furudal i norra Rättvik. Vem ska ge klartecken för kommande avverkningar och skogsbilvägar? Här sitter Skogsstyrelsen på dubbla stolar. Skogsstyrelsen borde jobba för Miljömålet Levande skogar i första hand och exempelvis kontrollera avverkningsanmälningar, något som knappast alls görs idag.

Naturskyddsforeningen Orsa

Fotnot. Några exempel på hotade eller avverkade skogar i Orsa

<https://dalarna.naturskyddsforeningen.se/2020/06/08/begaran-om-naturresevat-gallsjoberget-orsa/>

<https://orsa.naturskyddsforeningen.se/2020/12/22/unnaskogsskovlingen-skrivelse-till-landshovdingen-m-fl/>

<https://orsa.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/143/2020/12/2020-11-15-Begaran-om-skydd-av-skogs-langs-Unnan.pdf>

<https://dalarna.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/55/2021/03/Begaran-om-inventering-av-skog-soder-Tjaberget-och-reservatsbegaran-for-hela-Aggfloten.-Naturskyddsforeningens-skogsgrupp-i-Orsa-20-mars-2021.pdf>

<https://www.dalademokraten.se/artikel/skogsgruppen-orsa-anmaler-avverkninganmalningar>

<https://www.natursidan.se/nyheter/skovlingen-av-skyddsvard-skog-del-12-avverkning-pa-myrholmar-strider-mot-miljomal/>

<https://dalarna.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/55/2016/09/Torr%C3%A5sen-m%C3%A5ste-skyddas-anser-Orsa-skogsgrupp-Naturskyddsforeningen-....pdf>